

Til: NKOM via firmapost@nkom.no

Oslo, 2.oktober .2023

Samfunnsbedriftenes hørings svar til Nkoms markedsanalyse

Om oss

Samfunnsbedriftene Energi er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for nær 170 mindre og mellomstore selskap innen kraft, bredbånd og IKT. Felles for virksomhetene er at de eier og drifter kritisk samfunnsinfrastruktur, og i stor grad har kommunalt eierskap.

Innledning

Samfunnsbedriftene takker for muligheten til å komme med innspill til Nkoms markedsanalyse om bredbåndsmarkedet. Høringsanalysen er et omfattende og komplisert stykke arbeid, som aktørene trenger tid til å fordøye. Derfor vil vi berømme Nkom for å ha utsatt høringsfristen til 2.oktober.

Samfunnsbedriftene har tidligere forsvart at dagens markedsanalyse fortsatt var tilstrekkelig, da særlig når det gjaldt avgrensning av geografiske område til et nasjonalt område. Vår forståelse er at den nye markedsanalysen er et regulatorisk krav fra nytt lovverk og retningslinjer, herunder Ekomdirektivet. Samtidig anerkjenner vi at bredbåndsmarkedet er i endring i Norge. Vi merker oss at en av de største endringene omhandler saneringen av kobbernettet. Likefullt, er markedsmessige og teknologiske endringer med på å påvirke bredbåndsmarkedet.

Vår oppfatning er derfor at den foreslåtte markedsanalysen i utgangspunktet er en god oppdatering, men den inneholder også mangler. Vi opplever underlaget til høringen som en grundig analyse av bredbåndsmarkedet, hvor flere viktige elementer er godt drøftet. Samtidig, mener vi at analysen ikke redegjør godt nok hvordan reguleringen treffer de foreslåtte regulerte og ikke-regulerte aktørene. For at aktørene bedre skal kunne forstå virkningen av en slik omfattende regulering, ville det vært hensiktsmessig at regulatoren hadde drøftet mulige konsekvenser av forslaget.

Våre kommentarer er oppsummert nedenfor.

Markedsreguleringen må ivareta konkurranseevnen for alle aktører

Samfunnsbedriftene er opptatt av rettferdig konkurranse i et velfungerende marked. Det er viktig for både kunder og tilbydere. En regulering av bredbåndsmarkedet må derfor ikke hemme konkurransen for aktørene eller tilgodese de større aktørene.

Bredbåndsmarkedet består i dag av mange aktører, hvorav lokale og regionale tilbydere dekker omkring en fjerdedel av kundene. Dette er aktører som spiller en viktig rolle for å utvikle gode lokale samfunn og sikrer samfunnsmessig infrastruktur som legger til rette for vekst i området. Samtidig registrerer vi fra EPSI sin kundeundersøkelse, at kundene er mest fornøyde med de lokale og regionale aktørene. Slike signaler vitner om at et stort mangfold

av aktører er bra for kundene og konkurransen i markedet. Det er viktig å bevare. Nye reguleringer og rammebetingelser må derfor ikke tilgodese noen aktører og legge hinder for velfungerende konkurranse.

Parallell bygging av infrastruktur fører til tap for samfunnet

De mindre og mellomstore selskapene har i en årrekke investert i bredbånd i sine lokale områder. Mye av dette er bygd i grisevendte strøk og utbyggerne har akseptert en lavere avkastning i slike prosjekter, fordi det er viktig infrastruktur for lokal- og storsamfunnet.

Stadig flere av våre medlemmer melder om bekymringer for at store nasjonale aktører gjør en inntreden i deres område. De store aktørene har til hensikt å overbygge eksisterende bredbåndsinfrastruktur for å kapre kunder. Når store aktører bygger infrastruktur parallelt med eksisterende linjer taper samfunnet som helhet. Sett i lys av at over 164 000 husstander fortsatt ikke tilgang til høyhastighetsbredbånd på 100 mbit/s, så er dette uheldig bruk av samfunnets ressurser. Forslaget fra Nkom vil bidra noe til å avhjelpe situasjonen, men ikke løse floken i tilstrekkelig grad.

Mangler konsekvensutredning av reguleringsforslaget

Markedsanalysen til Nkom gir en grundig beskrivelse og analyse av dagens bredbåndsmarked. Nkom peker på viktige elementer for fremtidens bredbåndsutvikling, ulike produktmarkeder og geografiske avgrensninger. Blant annet konkluderer Nkom ved å utpeke 22 nye geografiske områder og 9 aktører med sterk markedsrett.

Samfunnsbedriftene mener analysen mangler en tilstrekkelig konsekvensutredning av hvordan forslaget treffer bransjen. Nkoms forslag til regulering kommer som en konklusjon på deres markedsanalyse, men analysen beskriver i liten grad hvordan en slik regulering vil treffe aktørene. For at aktørene bedre skal kunne forstå virkningen av en slik omfattende markedsregulering, ville det vært hensiktsmessig at regulatoren hadde drøftet mulige konsekvenser av forslaget. Eksempelvis, står det lite om hvilke vilkår som vil gjelde for de aktørene som blir regulert. Det skaper usikkerhet for alle aktører. I tillegg mener vi Nkom burde beskrevet mer konkret hvordan de ser for seg at reguleringsforslaget vil føre til oppsatte målendringer for bransjen.

Vi forstår at Nkom ønsker at bransjen skal åpne nettene sine og at kunder kan ha en felles markeds plass hvor de kan velge leverandør. Det åpner for flere spørsmål og elementer som er viktige å få avklart. Hvis målet er at alle aktører skal åpne nettet og bli regulert som dominerende aktører, bør regulator ha en anelse om hvordan reguleringen vil ta form. Spesielt med tanke på at det igjen vil påvirke markedet. Vi tenker et sentralt spørsmål til dette punktet bør omfatte hvilken avkastning og pris infrastruktureier kan ta for å leie ut sitt nett. Slik det står seg nå, kan vi ikke se at dette er drøftet i Nkoms analyse.